

SIGE YAKANHAYA

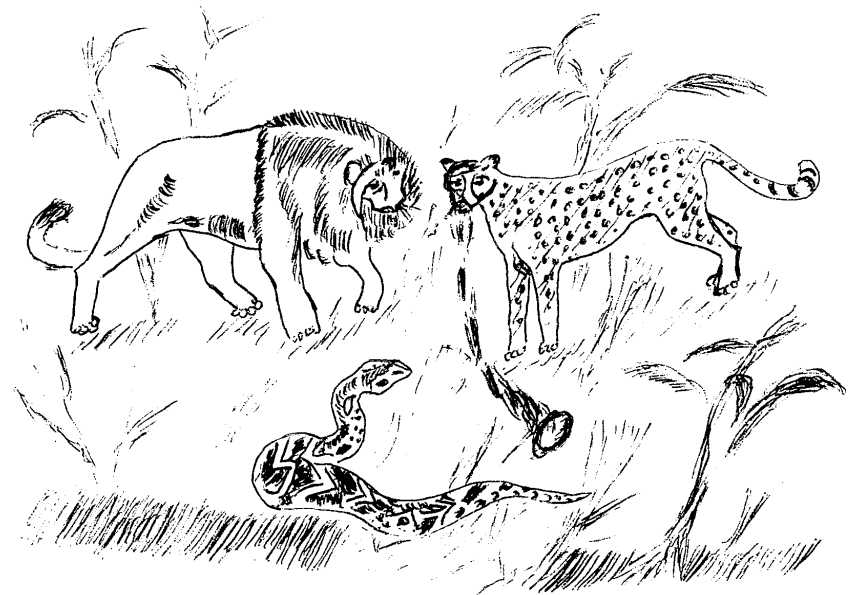
LES ANIMAUX FEROCES
DE LA BROUSSE

EN LANGUE MAMARA

DEUXIÈME EDITION
500 EXEMPLAIRES
JANVIER, 2001

SIL MALI
BP 2232, Bamako
République du Mali

SIGE YAKANHAYA PLUS D'AUTRES!

SEMÉ WU FUNḂO JOMO
TABLE DE MATIERES

SIGE YAKANHAYA XONHORO
Notegue Dao (Kolomosso) 4

SHAZHEERE T'A SHIZHIINME SHAA
KILE MU
Notegue Dao (Kolomosso) 7

ZHIDUGUN
Daniel SANOGO (Zambilala) 12

SIGE

YAKANHAYA

PLUS D'AUTRES

LES ANIMAUX FEROCES DE
LA BROUSSE plus d'autres
(en langue Mamara)

Illustrations par Thomas Dao

SIL MALI
BP 2232, Bamako
République du Mali
2001

Kalaa wa ya pye Bamako ni sɛmɛ yaagana na na lo novanburu yeŋe ki caɓhiige ki na, na ba da ki cabyaa ke ni nigin na, yèe kabɔhɔɔ kaguro yee li funɗɔ ni. Wee kalaa we tɔɔɔ feni we sɛmɛ we ya yàa. Wu maanaa pu beeri ya ka sɛmɛ kagana wo kalaa wu taanni duun ni Kujakanha na wemu w'a pye setanburu yeŋe ki ni ge, na lo ki nigin fɔ gbeŋege wu na, na ba da ki cabyaa gbeŋege ni shuunlake wu na, na ba da ki cabyaa gbeŋege ni shuunlake wu na, yèe kabɔhɔɔ kaguro yee li funɗɔ ni.

Ce livre a été produit pendant le Séminaire de la Mise en Page à Bamako, à la SIL, du 1 au 11 novembre, 1999. Il est le fruit du Séminaire des Écrivains miniankas, qui a eu lieu à Koutiala, du 19 au 28 septembre 1999.

Ma ɲehɛ zhidugunɔ cɛ,
zanhara ba ma na ma ta
zhiga ka ni, tigi, lee bɛ
wɛ, la na ga ba ma ɲii pɛ
ba we ná we ya pye wɛ.

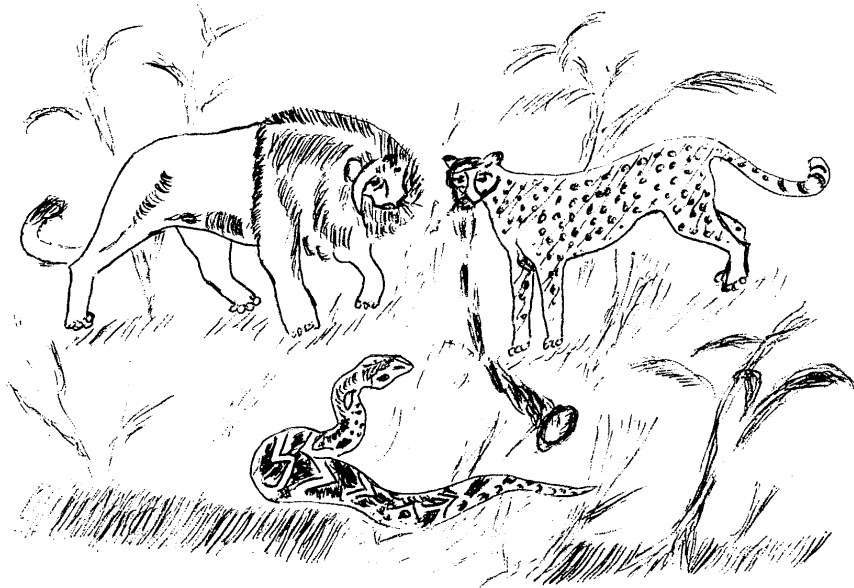
*****

SIGE YAKANHAYA XŊNHŊRŊ

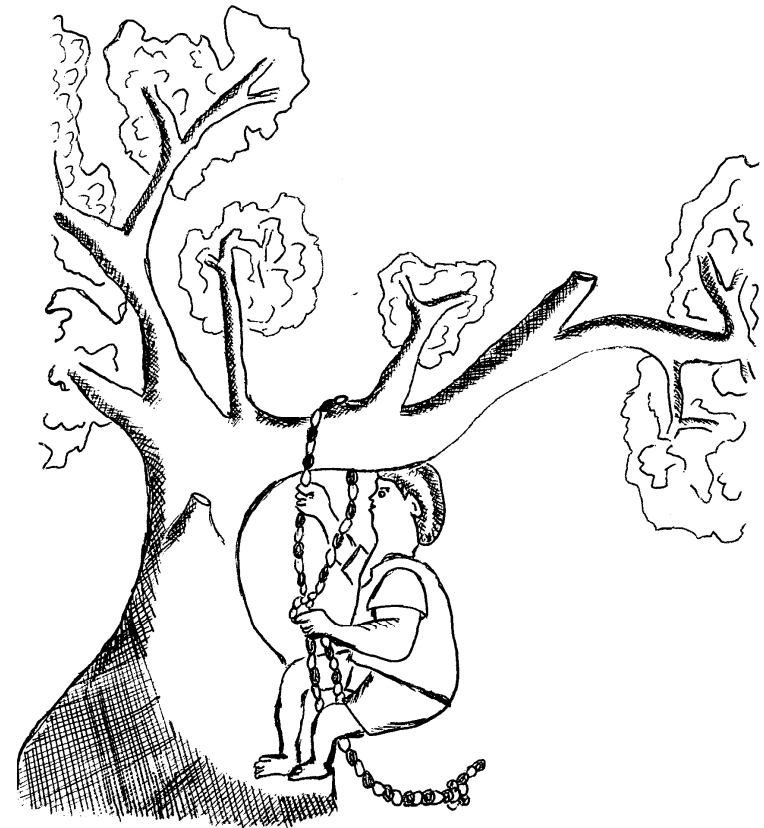
Maana wu kavɔɔ:
Notegue Dao (Kolomosso)

Sige yakanhaya y'a yiye
pinne na yi da xŋnhŋrŋ pi:
Cɛnri, ni Shen, ni Mɛɛɛɛ.
A yi jo yani pu xŋnhŋrŋ ti ɲɔ
kŋn ge, na pu puyɛ kayaya
jo puyɛ mu. A Cɛnri di jo:
lemu l'a wee ya ge, wa
ganha bu ɲɛkageɛɛɛ le wee
ni wɛ.

A Shen di jo, lemu l'a wee
ya ge, wa ganha bu gara wá
wee shiire ꞑegεε ni wε.
A Mερεηε di jo, lemu l'a
wee ya ge, wa ganha bu
wee tanha wu naηa na wε.

co, na digi tee na. A lee
di sii taan wu ni fo xuuni.
A wu pii sipii pii kemε
shaari saama na.

A wu digi kanha, na ba
sho na fuguri. A wu funɔ
di ben, a wu diin na wii
na mari, na jele. Ba w'a
pa sipii pii nibaridorogo
ɲa we, a wu xhuulo na jo:
«Y'a ma na mu yoo!
Y'a ma na mu! N'a kori
naha niɲaa, yi pa na
tege!» A pee sipii pii ba,
na ba mɛɛɛ wá zhigeɲɛ
ka na, a wu ba kee geɲɛ
ki na, na ba tee mɛɛɛ ti

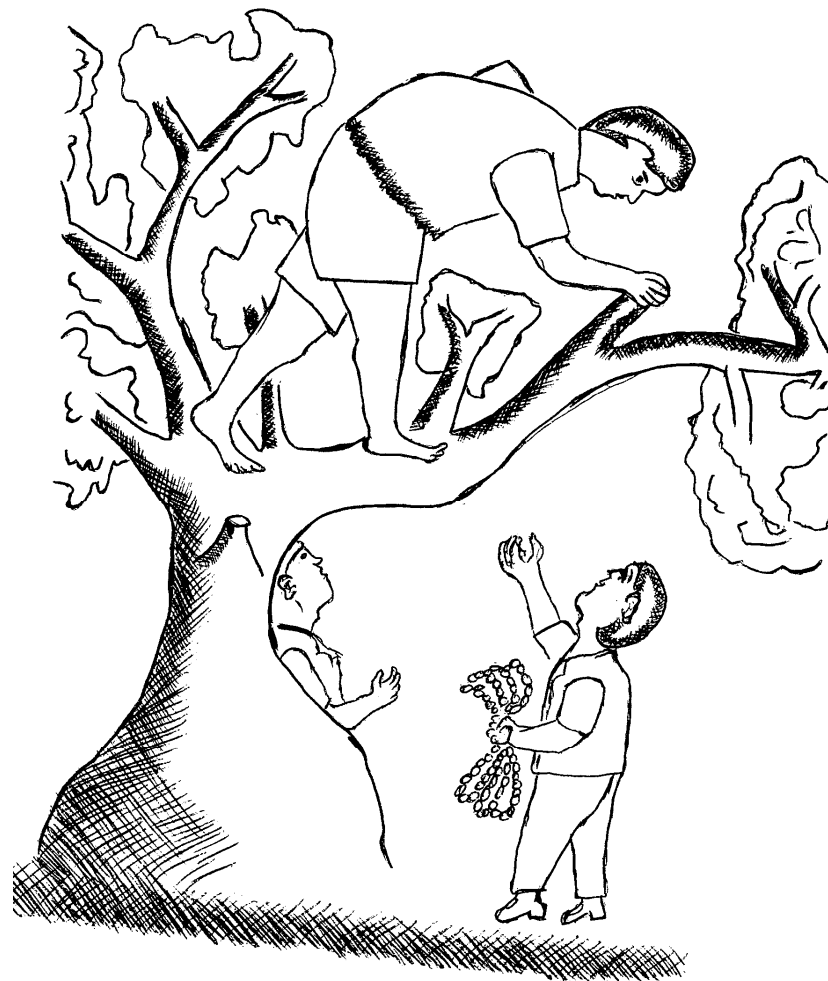
A pii ganha na xhɔnhɔni.
Lee bi kavɛnhɛ ta wu na
wyii wo pu tãan. A wee di
ba gara ka wá Shen ɲegele
wu ni. A Shen di gara Cɛnri
wii, a Cɛnri di yíri wuregi
Shen ni, a pii ganha na
kiragi kiragi fo na she
Mɛɛɛɛ tanha ki naɲa na.
A yi taanri wu beɛri di
ganha na yiye kiragi kiragi
Eeh! Joɲo da yi wá yiye na
we? Kavɛnhɛ w'a yi wá yiye
na. Sipii pii wa ba venhɛɛɛ

ne we, na sipiire ti luu na
waa tiye na.

SHAZHEERE T'A SHIZHIINME SHAA KILE MU

Maana wu kavɔɔ:
Notegue Dao (Kolomosso)

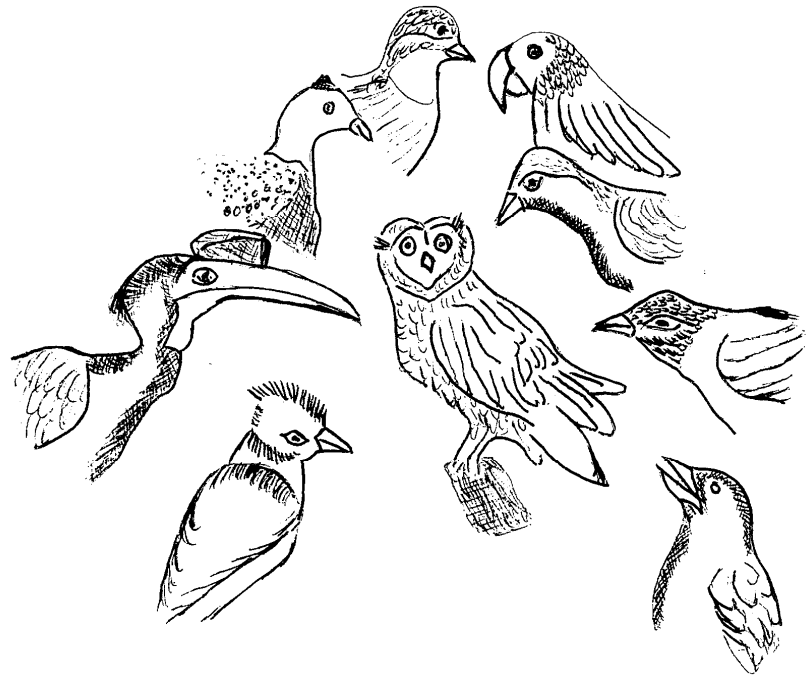
Sige shazheere t'a tiye
pinne na ti da shizhiinme
sha Kile mu. A Kile di ti
pye na ti she kulo li
nɔhɔlee pu bæri gbo,

A zanha naniinε di ba
ganha na nɔni, a wu bye
wu ya sɔɔ na tigi wε, bani
wu bi daa wuyε na xuuni.
A tee zanhara ti wu kpɔn
wà. Ba w'a pa zhiga ki
kɔn xɔ wε, na ganhana
giin wu digi. Ba w'a pa nɔ
zhiga ki ceefuu li na tuun
wemu ni wε, wu bu tɔɔgɔ
taha ceefuu li na, k'a
ganha na dεrεε.

wee di na shizhiinmε
pu kan ti mu. A pu bεeri
di shε pu wuu gbo,
a totorogo di shε ki wo
wu ηmɔhɔ zhiga wyege
ni. Lee kadugo na a ti shε
Kilε mu. A Kilε di sagana
ni gbazhenhε na na
yereje pu tàan, na pu
pye na pu gbazhenhε
menhεε piin pu kan wee
mu, na wee di giranɔ kɔn
wu Shɔngɔ na.

Ba p'a gbazhenhe ki lo
tuun beeri ni we, k'a wo.

A wu ba she dugi cana ka
zhiga ka ni, na ganha na
kee wo lɔrɔ ti kuun.

Ná wa wo baari bæri wu
bye na duri zhεεye ni,
na lɔɔ kuun na gaan cèe
mu. Wu bi sii tiire cε fo
xuuni. Caɲa caɲa sipii na
she wu feni, w'a she dugi
zhiga ki ni, na ganha na
lɔɔ ti kuun na gaan sipii
pu mu. Wu bi sii tiire cε
kanna kotunnɔ wi, na li
ɲeri bæ wu naniige kaa.
Ma pɛn ɲehε bye xɔbe,
wu pye na wu sige bye.

A Totorogo di she ki wo
to wu yege. A ki to wu jo
na pu she yi jo Kile mu na
wu gbazhenhe mεεere ti
kan pu mu na pii she tee
wii pu da kii ki shin.

Ba p'a she yi jo Kile mu
we, a Kile di jo na nɔholee
pu ya gbo xɔ we, na bani
nɔmiilee li ne le.

Lee na nɔholee ya nɔ
kulo ni, lee na jomɔ ya
foro nuwyiilee ni na jin
nuwyiifɔnɔ ni.

ZHIDUGUNO

Maana wu kavɔɔ:
Daniel SANOGO (Zambilala)